

KUINKA! KOULU VALLATAAN

Porthanian yliopistovaltaus kutsuu eri tahoja liittymään yhteiseen taisteluun kurjistamispoliitikkaa vastaan. Vallatkaa yläasteenne, lukionne, ammattikoulunne, yliopistonne ja työpaikkanne! Tämä ohjeistus ei ole kaikenkattava, mutta sen tarkoitus on tarjota käytännön ohjeita valtauksen tai muun protestin järjestämiselle.

KUINKA KOULU VALLATAAN?

Ei kannata jäädä odottamaan että joku muu puuttuu epäkohtiin ja järjestää toimintaa. Ihmisyhteisöissä on voimaa, ja parhaat ideat syntyvät yhdessä ideoimalla. Ihmisten kontaktit erilaisiin verkostoihin ovat myös hyödyllisiä mitä tahansa lakkoa, protestia tai muutosta suunniteltaessa.

- Etsi lähipiiristäsi muutama ihminen, joita huolestuttavat samat aiheet kuin sinua ja jotka ovat kiinnostuneita keskustelemaan vaihtoehdoista.
- Miettikää mitkä ovat ne kysymykset, jotka yhdistävät teitä. Muotoilkaa ne mahdollisimman tiiviisti ja yksinkertaisesti. Miettikää mikä on paras tapa puuttua havaitsemiinne epäkohtiin.
- Kutsukaa kokoon yleiskokous keskustelemaan kokemistanne ongelmista ja tarvittavista vastatoimista. Yleiskokouksen voi oppilaitoksessa tai työpaikalla järjestää kuka tahansa.
- Kirjoittakaa kutsu laajempaan yleiskokoukseen, jossa suunnitellaan toimintaa. Jakakaa kutsua yleiskokoukseen niin paperilla, sosiaalisessa mediassa, sähköpostilistoilla kuin suusta suuhunkin.
- Mielenosoituksen, lakon, ulosmarssin tai muun protestin järjestämiseen ei tarvita kuin yhteinen päämäärä, selkeästi muotoillut vaatimukset ja suunnitelma siitä, mitä tehdään ja milloin. Kaikilla on oikeus poliittiseen mielenilmaisuun. Yrittäkää yleiskokouksessanne muodostaa selkeä toimintastrategia. Mainostakaa toimintaanne.
- Miettikää voisitteko jatkaa ryhmänä tapaamisia ja keskustelua myös organisoimanne tapahtuman jälkeen. Verkostojen luominen on yksi valtausten suurimmista pitkäkestoisista vaikutuksista.

Yhteisen toiminnan ei pitäisi rajoittua vain yksittäisen tapahtuman järjestämiseen. Yhdessä järjestäytyminen voi parhaimmillaan toimia kipinäenä laajempaan vastarintaan yhteiskunnan epäkohtia vastaan. Ei riitä, että vallassa olevat poliitikot vaihdetaan uusiin. Meidän pitää olla ennemminkin valmiita miettimään, miten voisimme muuttaa vallitsevaa järjestelmää siten, että jokainen meistä voi osallistua päätöksentekoon. Ensimmäinen askel tähän voi olla itseorganisoituminen lähiyhteisön ihmisten kanssa. Yhdessä keskustelemalla ja toimimalla voidaan luoda kestävämpiä ja pitkäikäisempiä vastarinnan muotoja, jotka todella horjuttavat epäoikeudenmukaisia valtarakennelmia.

MIKÄ ON YLEISKOKOUS?

Yleiskokouksesta on tarkoitus luoda tila, jossa ihmiset päättävät itse heitä koskevista asioista. Kokouksessa on keskeistä luoda toisia kunnioittava ilmapiiri, jossa myös erimielisyys on sallittua.

PÄÄTÖKSENTEKO

Yleiskokouksessa on käytössä konsensuspätöksenteko. Päätöksiä ei tehdä äänestämällä, vaan keskustelemalla niistä kunnes yleiskokous löytää asiasta konsensuksen eli on asiasta yhtä mieltä. Päätökset varmennetaan kysymällä vastustaako joku esitettyä ehdotusta.

Käyttämällä konsensuspätöksentekoa luomme jo käytännössä demokraattisempia toimintatapoja koulutusjärjestelmään. Konsensuspätöksenteko on suoraa demokratiaa, jossa ei junnata läpi enemmistön mielipidettä tai turvaututa edustajiin.

FASILITAATTORI JA PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ

Puheenvuoroja yleiskokouksessa jakaa fasilitaattori, jonka tehtävänä on huolehtia, että puheenvuorot liittyvät käsiteltävään asiaan, tehdä yhteenvetoja käsitellyistä kysymyksistä ja testata konsensusta. Fasilitaattori ei toimi puheenjohtajana, vaan auttaa yleiskokousta pääsemään tavoitteisiinsa. Fasilitaattorilla ei ole päätösvaltaa eikä hänen sanansa paina enempää kuin muidenkaan yleiskokouksen osallistujien. Fasilitaatiosta saa ja on suotavaakin esittää tarvittaessa kritiikkiä ja parannusehdotuksia. Fasilitaattorin lisäksi on hyvä valita erikseen pöytäkirjanpitäjä, joka kirjaa ylös käytyä keskustelua ja yleiskokouksen päätökset. Kokouspöytäkirjat on tärkeää saada kaikkien yleiskokoukseen osallistuneiden saataville.

KÄSIMERKIT

Käsimerkkien käytön on tarkoitus tehdä kokouksesta sujuvampi. Hyvään kokoustapaan ei kuulu välihuomioiden huutelu tai puheenvuoroille tuhahtelu ja naureskelu.

- Yhden käden nostaminen = puheenvuoron pyytäminen
- T-kirjaimen muodostaminen kahdella kädellä = tekninen kommentti, esim. ”talo palaa”, ”meillä on viisi minuuttia aikaa käsitellä tämä kohta loppuun”
- Kummallakin kädellä vilkuttaminen = ”Olen samaa mieltä”. Tämän käsimerkin pointti on vähentää tarpeettomia tukipuheenvuoroja sekä toimia aplodien korvaajana, jotta ylimääräistä hälyä ei tule, ja kaikki puheenvuorot saadaan kuuluviin.
- Kissainti = ”Toistat itseäsi, mentäisiinkö eteenpäin”